N O R A K S T S
Lieta Nr.A42962709
Lietvedības Nr.A01891-11/44

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2011.gada 22.augustā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā:
tiesnese S.Pone,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *A.Š.* pieteikuma par Tukuma novada Domes faktisko rīcību – informācijas nesniegšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 13.oktobrī saņemts *A.Š.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Tukuma novada Domes faktisko rīcību – informācijas nesniegšanu.

[2] Pieteicējs norāda, ka neskatoties uz vairākkārtīgiem pieprasījumiem, Tukuma novada Dome kategoriski atsakās sniegt pieprasīto informāciju – dokumentu apliecinātas kopijas par zemes gabalu */adrese/*, kuras viņam nepieciešamas saistībā ar juridiskās palīdzības sniegšanu klientam *A.P.* civillietā Nr.C06040108.

Tā kā informācijas sniegšanas atteikums nav racionāli izskaidrojams, pieteicējam radušās pamatotas aizdomas par to, ka pieprasīto dokumentu nemaz nav atbildētājas rīcībā, jo šādi dokumenti patiesībā nekad nav pastāvējuši, tomēr atbildētāja būtībā nenoliedz pieprasīto dokumentu pastāvēšanu.

Pieteicējs norāda, ka dokumentu neizsniegšana nodara būtisku kaitējumu ne vien valsts pārvaldes sistēmai kopumā, bet arī būtiski aizskar pieteicēja, kā zvērināta advokāta tiesības, kas izriet no Advokatūras likuma 48.panta. Atbildētājas atteikums izsniegt pieprasītos dokumentus ir prettiesisks.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 13.novembrī saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā atbildētāja norāda, ka pieteicēja pieteikumu uzskata par prettiesisku un ar viņa klientu interešu aizstāvību pilnīgi nesaistītu.

[3.1] Atbildētāja norāda, ka saskaņā ar Civillikuma 1051.pantu, prasībā par nekustamu īpašumu sīki jānorāda tā atrašanās vieta. No *A.P.* atsūtītā 1937.gada kadastra uzmērīšanas planšetes $29^{a}/4$ izkopējuma par */adrese/* zemes robežām nav iespējams precīzi noteikt bijušā īpašuma „*/Nosaukums/*” robežas un

nevar iegūt precīzu informāciju par bijušā īpašuma sastāvā esošiem kadastra objektiem.

[3.2] Atbildētāja norāda, ka visa nepieciešamā informācija īpašumtiesību atzīšanai norādīta Tukuma pilsētas Domes 2008.gada 11.jūnija Zemgales apgabaltiesai nosūtītajā paskaidrojuma rakstā Nr.1-26/4680/2680 un pielikumos. Pēc prasītāja pieprasījuma šī informācija 2009.gada 23.janvārī nosūtīta arī uz adresi: *A.Š., /adrese/*.

Pieprasītie dokumenti, izņemot pašvaldības uzziņas un personu iesniegumi par zemes piešķiršanu lietošanā, atrodas Tukuma novada Domes arhīvā un ir ierobežotas pieejamības informācija, jo satur personu datus.

[3.3] Atbildētāja uzskata, ka pieprasītās papildus informācijas nodošana zvērināta advokāta *A.Š.* rīcībā privatizācijas likumības izvērtēšanai būtu prettiesiska un līdz ar to Tukuma novada Domei nav pamata šādi rīkoties.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmo daļu, ja lietā esošie dokumenti ir pietiekami un tam rakstveidā piekritis pieteicējs, trešā persona un šā likuma 29.pantā minētais tiesību subjekts, tiesa var izspriest lietu bez tiesas sēdes (rakstveida procesā). Lietās par publisko tiesību līguma atbilstību tiesību normām, tā spēkā esamību un izpildes pareizību gadījumos, kad atbildētājs ir privātpersona, nepieciešama arī atbildētāja piekrišana rakstveida procesam.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs piekritis lietas izskatīšanai rakstveida procesā *(lietas 10.lapa)*. Tiesa atzīst, ka lietā esošie dokumenti ir pietiekami, lai lietu izskatītu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[6] Ar lietas materiāliem tiesa konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus:

[6.1] Ar 2009.gada 23.septembra atkārtotu iesniegumu pieteicējs vērsies Tukuma novada pašvaldībā, lūdzot izsniegt informāciju un nosūtīt kopijas dokumentiem, kas pilnīgi atspoguļo citu personu īpašuma tiesību iegūšanas faktu uz apbūves gabaliem, kas atrodas */adrese/*, */adrese/*. Minētājā iesniegumā konkretizēti pieprasītie dokumenti par katru apbūves gabalu atsevišķi, kā arī norādīts pieprasīšanas iemesls – klienta pieteikuma papildinājumu sagatavošana civillietā Nr.C06040108 (*sk.lietas 12.-17.lapu*).

[6.2] Ar Tukuma novada Domes 2009.gada 5.oktobra lēmumu, pamatojoties uz Iesniegumu likuma 7.panta pirmās daļas 5.punktu, pieteicēja iesniegums atstāts bez izskatīšanas (*sk.lietas 18.lapu*).

Tukuma pilsētas Dome, atbildot uz pieteicēja 2009.gada 25.marta pieprasījumu ar 2009.gada 8.aprīļa lēmumu Nr.4-9.2/3111/1579 sniegusi informāciju par apbūves gabaliem, kas atrodas uz Vecmoku pagasta īpašuma „*/Nosaukums/*" zemes daļā, kas atrodas Tukuma pilsētas administratīvajā teritorijā, norādot, ka šie apbūves gabali ir reģistrēti Zemesgrāmatā uz citu personu vārda un uz šīm zemēm saskaņā ar likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta pirmās daļas 3.punktu un 12.panta sesto daļu īpašuma tiesības nav iespējams atjaunot. Ar minēto lēmumu Tukuma pilsētas Dome ir atteikusi sniegt papildus informāciju, norādot, ka papildus informācija pieprasāma civillietas Nr.C06040108 ietvaros caur tiesu (*sk.lietas 19.lapu*). No Tukuma pilsētas Domes 2008.gada 11.jūnija lēmuma Nr.4-9.2/4830/2679 *(sk.lietas 88.lapu)* konstatējams, ka pieteicējs ar analoģiska satura pieprasījumiem ir vērsies Tukuma pilsētas domē jau 2008.gadā.

[7] Informācijas atklātības likuma 15.panta pirmajā daļā noteikts, ka iestādes izdoto administratīvo aktu par atteikumu sniegt informāciju vai izpildīt informācijas pieprasījumu, kā arī faktisko rīcību, kas izpaudusies kā informācijas nesniegšana vai nepienācīga sniegšana, var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 89.panta otro daļu faktiskā rīcība ir arī iestādes bezdarbība, ja iestādei saskaņā ar tiesību normām bija vai ir pienākums izpildīt kādu darbību, kā arī iestādes sniegta izziņa.

No minētā secināms, ka tikai iestādes bezdarbība – informācijas nesniegšana vai nesniegšana pienācīgā kārtā, būtu pārsūdzama kā faktiskā rīcība. Taču izskatāmajā gadījumā, izvērtējot pieteicējas 2009.gada 8.aprīļa atbildi Nr.4-9.2/3111/1579 uz pieteicēja 2009.gada 25.marta informācijas pieprasījumu, atzīstams, ka atbildētāja ir sniegusi pieteicējam informāciju daļā, attiecībā par kādu atbildētāja nav konstatējusi šķēršļus informācijas izsniegšanai, bet pārējā daļā atbildētāja ir atteikusi pieteicējam sniegt informāciju, atteikumu pamatojot ar to, ka pieteicēja pieprasītā informācija neatbilst pieteicēja norādītajam informācijas pieprasīšanas mērķim, proti, ka saskaņā ar likuma „Par zemes privatizāciju Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta pirmās daļas 3.punktu un 12.panta sesto daļu īpašuma tiesības uz pieteicēja norādītajiem apbūves gabaliem nav iespējams atjaunot, netieši norādot, ka šāda informācija nav nepieciešama pieteicēja minētajā civillietā Nr.C06040108. Tādējādi atbildētājas 2009.gada 8.aprīļa atbilde Nr.4-9.2/3111/1579 ir atzīstama par administratīvo aktu, ar kuru pieteicējam atteiktas tiesības iegūt pieprasīto informāciju. Savukārt, ņemot vērā pieteicējam vēlamo rezultātu, prasījums ir precizējams pēc tiesas iniciatīvas kā prasījums par pienākuma uzlikšanu Tukuma novada Domei veikt faktisko rīcību – izsniegt pieteicējam pieprasīto informāciju (dokumentus, kas pilnīgi atspoguļo citu personu īpašuma tiesību iegūšanas faktu uz informācijas pieprasījumā minētajiem apbūves gabaliem, sniegšanai).

[8] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 2.pantā ietvertajām tiesību normām minētā likuma mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejama

informācija, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt (pirmā daļa) un likums attiecas uz dokumentētu informāciju, kura ir iestāžu informācijas apritē (otrā daļa). Informācijas atklātības likuma 2.panta trešajā daļā noteikts, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 3.pantu informācija minētā likuma izpratnē iedalāma vispārpieejamajā informācijā un ierobežotas pieejamības informācijā. Informācijas atklātības likuma 10.panta trešajā daļā noteikts, ka vispārpieejamo informāciju sniedz pēc jebkuras privātpersonas pieprasījuma, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju. Informācijas atklātības likuma 5.panta trešajā daļā noteikts, ka vispārpieejamo informāciju sniedz arī pēc privātpersonas pieprasījuma. Šādu informāciju sniedz jebkuram, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju. Saskaņā ar Informācijas atklātības likumu 4.pantu vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija.

Savukārt ierobežotas pieejamības informācija saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmo daļu ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Informācijas atklātības likuma 5.panta otrajā daļā ir ietverts izsmeļošs uzskaitījums, kādai informācijai var tikt piešķirts ierobežotas pieejamības statuss.

Minētajā tiesību normā cita starpā kā ierobežotas pieejamības informācija ir noteikta informācija par fiziskās personas privāto dzīvi (4.punkts). Informācijas atklātības likuma 8.pantā noteikts, ka informācija par fiziskās personas privāto dzīvi tiek aizsargāta ar likumu.

[9] Fiziskas personas privātās dzīves aizsardzība attiecībā uz fiziskās personas datu apstrādi ir noregulēta ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu.

Fizisko personu datu aizsardzības likuma izpratnē saskaņā ar šā likuma 2.panta 3.punktu fiziskas personas dati ir jebkāda informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisko personu.

Tiesa atzīst, ka pieteicēja pieprasītā informācija, kas pilnīgi atspoguļo citu personu īpašuma tiesību iegūšanas faktu uz informācijas pieprasījuma minētajiem apbūves gabaliem, satur fiziskas personas datus, proti, datus pēc kuriem persona ir identificējama. Tādēļ šāda informācija saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmo daļu un otrās daļas 4.punktu ir atzīstama par ierobežotas pieejamības informāciju un šādas informācijas apstrāde ir pieļaujama, ievērojot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteikto regulējumu.

[10] Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtajā daļā noteikts, ka ierobežotas pieejamības informāciju pieprasa rakstveidā. Pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota. Ja ierobežotas pieejamības informācija tiek izsniegta, tās saņēmējs uzņemas saistības šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta.

Kā konstatēts iepriekš šā sprieduma 6.1.punktā pieteicējs informāciju ir pieprasījis klienta interešu aizstāvībai - pieteikuma papildinājumu sagatavošanai civillietā Nr.C06040108. No valsts informācijas sistēmas „Tiesu informatīvā sistēma" datiem konstatējams, ka minētā civillieta ierosināta *A.P.* prasībā pret Tukuma pašvaldību un Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālo nodaļu par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi, kurā pieteicējs, kā zvērināts advokāts, ir pilnvarots juridiskās palīdzības sniegšanai (*sk.lietas 100.lapu*).

[11] Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantā noteikts, ka personas datu apstrāde ir atļauta tikai tad, ja likumā nav noteikts citādi un ja ir vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
1) ir datu subjekta piekrišana;
2) datu apstrāde izriet no datu subjekta līgumsaistībām vai, ievērojot datu subjekta lūgumu, datu apstrāde nepieciešama, lai noslēgtu attiecīgu līgumu;
3) datu apstrāde nepieciešama pārzinim likumā noteikto pienākumu veikšanai;
4) datu apstrāde nepieciešama, lai aizsargātu datu subjekta vitāli svarīgas intereses, tajā skaitā dzīvību un veselību;
5) datu apstrāde nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrības interešu ievērošanu vai realizētu publiskās varas uzdevumus, kuru veikšanai personas dati ir nodoti pārzinim vai pārraidīti trešajai personai.
6) datu apstrāde ir nepieciešama, lai, ievērojot datu subjekta pamattiesības un brīvības, realizētu pārziņa vai tās trešās personas likumiskās intereses, kurai personas dati atklāti.

No minētās tiesību normas izriet, ka fizisku personu datu apstrāde cita starpā ir pieļaujama, lai realizētu trešās personas, kura pieprasījusi šādu informāciju, likumiskās intereses, ievērojot datu subjekta pamattiesības un brīvības.

[12] Izvērtējot pieteicēja likumiskās intereses apstrādāt datus, kas radīti konkrētu personu (datu subjektu Fizisko personu datu aizsardzības likuma izpratnē) īpašuma tiesību iegūšanas procesā uz pieteicēja minētajiem nekustamajiem īpašumiem, tiesa atzīst, ka administratīvajā procesā par īpašuma tiesību atjaunošanu, tiesiskā interese par citu personu privatizācijas procesā iegūtām īpašuma tiesībām un šā procesa rezultātā radīto informāciju nav pamatota.

Saskaņā ar likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta sestās daļas pirmo punktu bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kuri nav iesnieguši pieprasījumus šā likuma 6.panta 1.punktā

noteiktajā termiņā, ir tiesības pieprasīt zemes īpašuma tiesību atjaunošanu līdz 1994.gada 1.jūnijam. Šā termiņa nokavēšanas gadījumā zemes īpašuma tiesības bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem (tai skaitā personām, kuras līdz 1940.gada 21.jūlijam uzsāka izpirkt (aizpirka) Latvijā atstātos vācu izceļotāju nekustamos īpašumus no Vispārējās Lauksaimniecības bankas vai Valsts zemes bankas, kā arī šo personu mantiniekiem) uz zemes gabaliem, kas viņiem piederēja 1940.gada 21.jūlijā, var atjaunot tiesa, ja prasības pieteikums par īpašuma tiesību atjaunošanu tiesai iesniegts līdz 2008.gada 1.septembrim, izņemot gadījumus, kad:

1) zemes īpašuma tiesības likumā noteiktajā kārtībā ir atjaunojusi vai ieguvusi cita persona (arī valsts vai pašvaldība);

2) pilsētas zemes komisija pieņēmusi attiecīgu atzinumu par zemes nodošanu īpašumā par maksu vai par fiziskās personas pieteikumu zemes gabala pirkšanai, vai par pieprasītā zemes gabala piešķiršanu citam bijušajam zemes īpašniekam vai viņa mantiniekiem no līdzvērtīgu zemju kompensācijas fonda;

3) zeme kā apbūvēts vai neapbūvēts īpašuma objekts ir nodota privatizācijai vai atsavināšanai.

No minētā izriet, ka bijušie zemes īpašnieki vai viņu mantinieki, kuri līdz 1992. gada 20. jūnijam nav iesniegušas zemes lietošanas pieprasījumu un līdz 1994.gada 1.jūnijam nav iesniegušas pieprasījumu īpašuma tiesību atjaunošanai, īpašuma tiesības uz bijušo vai mantoto zemes īpašumu var atjaunot, vēršoties ar prasību par īpašuma tiesību atjaunošanu vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Taču šādā gadījumā īpašuma tiesību atjaunošana bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem ir iespējama tikai tad, ja nepastāv likuma „Par zemes privatizāciju Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta sestajā daļā noteiktie šķēršļi īpašuma tiesību atjaunošanai tiesas ceļā, cita starpā arī gadījumā, ja zemes īpašuma tiesības likumā noteiktajā kārtībā ir atjaunojusi vai ieguvusi cita persona.

No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir pieprasījis informāciju par tādiem zemes gabaliem, uz kuriem īpašuma tiesības ir atjaunotas citām personām. Tādēļ saskaņā ar likuma „Par zemes privatizāciju Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta sestās daļas 1.punktu pieteicēja klientam *A.P.* īpašuma tiesības uz informācijas pieprasījumā minētajiem zemes gabaliem nevar tikt atjaunotas.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 23.aprīļa lēmumā Nr.491/2010, kas pieņemts, izskatot pieteicēja lūgumu par pagaidu noregulējuma piemērošanu, pastāvot šādiem apstākļiem, nav konstatējama pieteicēja likumiskā interese apstrādāt pieprasīto informāciju *A.P.* aizstāvībai minētajā civilprocesā, un līdz ar to izskatāmajā lietā nav konstatējams Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.panta 6.punktā noteiktais priekšnosacījums fizisko personu – pieprasījumā norādīto zemes gabalu īpašnieku - datu apstrādei.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta otro daļu, ja pusēm vai citiem lietas dalībniekiem nav iespējams iesniegt pierādījumus, pēc viņu motivēta lūguma tos izprasa tiesa. Ņemot vērā pieteicēja norādīto informācijas

pieprasīšanas mērķi – *A.P.* aizstāvība civillietā Nr.C06040108, pieteicējam bija tiesības vērsties ar attiecīgu motivētu lūgumu civillietā Nr.C06040108 Zemgales apgabaltiesā.

[14] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 10.panta ceturto daļu to informācijas daļu, kas ietver ierobežotas pieejamības informāciju, iestāde izsniedz, ievērojot šajā likumā noteikto īpašo kārtību.

Ņemot vērā norādīto, kā arī iepriekš šā sprieduma 7.-13.punktos konstatētos faktus un minētos apsvērumus secināms, ka lietā nav konstatējami priekšnosacījumi, lai uzliktu pienākumu atbildētājai veikt faktisko rīcību – izsniegt pieteicējam pieprasīto informāciju (dokumentus, kas pilnīgi atspoguļo citu personu īpašuma tiesību iegūšanas faktu uz informācijas pieprasījumā minētajiem apbūves gabaliem, sniegšanai).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 325.-332.pantu un Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *A.Š.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Tukuma novada Domei veikt faktisko rīcību – izsniegt *A.Š.* pieprasīto informāciju (dokumentus, kas pilnīgi atspoguļo citu personu īpašuma tiesību iegūšanas faktu uz informācijas pieprasījumā minētajiem apbūves gabaliem, sniegšanai).

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) S.Pone

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____ S.Pone
Valmierā, 2011.gada 22.augustā.